

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ ГЕОГРАФИИ И ГЕОИНФОРМАТИКИ

Кафедра географической экологии

БОРОДИЧ

Алексей Сергеевич

**ГЕОЭКОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ИНТРОДУКЦИИ И
ХОЗЯЙСТВЕННОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИРИСОВ В БЕЛАРУСИ**

Дипломная работа

Научный руководитель:

доктор географических наук,

профессор А. Н. Витченко

Допущена к защите

«__» _____ 2019 г.

Зав. кафедрой географической экологии

Доктор географических наук, профессор А. Н. Витченко

Минск, 2019

РЕФЕРАТ

Дипломная работа 51 с., 12 рис, 50 источников.

ИРИС, ИНТРОДУКЦИЯ, ЛИМНИРИС, КСИРИДИОН, КРОССИРИС, ГИДРОФИТЫ, КСЕРОФИТЫ, ДЕКОРАТИВНЫЙ МНОГОЛЕТНИК, СОЛИТЁР, РАБАТКА, МИКСБОРДЕР, ХОЗЯЙСТВЕННОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ.

Объект исследования: ирисы как объекты для интродукции и хозяйственного использования в Беларуси.

Цель: выявление геоэкологических аспектов интродукции и хозяйственного использования некоторых видов ирисов в природных условиях Беларуси.

Методы исследования: полевые исследования и наблюдения за ирисами в культуре, системный и структурный анализ (ранжирование исследуемых видов по ботаническим группам), сравнение (проведение комплексной оценки для выявления видов, перспективных для выращивания в Беларуси), моделирование (выращивание ирисов на коллекционном участке), интродукция (исследование видовых ирисов, привлечённых из различных географических регионов), прогнозирование (определение видов, которые в ближайшем будущем будут наиболее приспособлены (или не приспособлены) для произрастания в нашем изменяющемся климате), картографический (ареалы распространения ирисов).

Исследования проводились на базе коллекции Центрального ботанического сада НАН Беларуси. Наблюдениями было охвачено 15 видов ирисов. В процессе работы определялась возможность их использования как декоративных многолетников в различных цветочных композициях при озеленении населённых пунктов. Установлены виды с высоким адаптационным потенциалом, пригодные для широкой культуры в республике.

Представлены альтернативные варианты использования ирисов в различных сферах хозяйства: пищевой промышленности, лакокрасочном производстве, медицине, парфюмерии и т.д.

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа 51 с., 12 мал, 50 крыніц.

ІРЫС, ІНТРАДУКЦЫЯ, ЛІМНІРЫС, КСІРІДЫЁН, КРОССІРЫС, ГІДРАФІТЫ, КСЕРАФІТЫ, ДЭКАРАТЫЎНЫ МНАГАЛЕТНІК, САЛІТЭР, РАБАТКА, МІКСБОРДЭР.

Аб'ект даследавання: ірысы як аб'екты для інтрадукцыі і гаспадарчага выкарыстання ў Беларусі.

Мэта: выяўленне геаэкалагічных аспектаў інтрадукцыі і гаспадарчага выкарыстання некаторых відаў ірысаў у прыродных умовах Беларусі

Метады даследвання: палявыя даследванні і назіранні за ірысамі ў культуры, сістэмны і структурны аналіз (ранжыраванне доследных відаў па батанічных групам), параўнанне (павядзенне комплекснай адзнакі для выяўлення відаў, перспектывы для вырошчвання ў Беларусі), мадэляванне (вырошчванне ірысаў на калекцыйным участку), інтрадукцыя (даследванне відавых ірысаў, прыцягнутых з розных геаграфічных рэгіёнаў), прагназаванне (вызначэнне відаў, якія у бліжэйшай будучыні будуць найбольш прыстасаваны (ці не прыстасаваны) для вырастання ў нашым зменлівым клімаце), картаграфічны (арэалы размяшчэння ірысаў).

Даследванні праводзіліся на базе калекцыі Цэнтральная батанічнага сада НАН Беларусі. Назіраннямі было ахоплены 15 відаў ірысаў. У працэсе работы вызначалася магчымасць іх выкарыстання як дэкаратыўных мнагалетнікаў у розных кветкавых кампазіцыях пры азеляненні населеных пунктаў. Устаноўлены віды з высокім адаптацыйным патэнцыялам, прыдатныя для шырокай культуры ў рэспубліцы.

Прадстаўлены альтэрнатыўныя варыянты выкарыстання ірысаў у розных сферах гаспадаркі: харчовай прамысловасці, лакафарбавай вытворчасці, медыцыне, парфумерыі і г.д.

ABSTRACT

Diploma work 51 p., 12 fig., 50 sources.

IRIS, INTRODUCTION, LIMNIRIS, XIRIDION, CROSSIRIS, HUDROPHYTES, XERROPHYTES, ORNAMENTAL PERENNIALS, TAPEWORM, RABBIT, MIKS BORDER, ECONOMICAL USE.

Object of research: irises as objects for introduction and economic use in Belarus.

Aim of work: identification of the geoecological aspects of the introduction and economic use of some species of irises in the nature of Belarus.

Research methods: field studies and observations of irises in culture, systemic and structural analysis (ranking of the studied species by botanical groups), comparison (conducting a comprehensive assessment to identify species that are promising for cultivation in Belarus), modeling (cultivation of irises in the collection site), introduction (research on species of irises attracted from different geographic regions), forecasting (identification of species that will be most adapted (or not adapted) in the near future for growth in our changing climate), cartographic (areas of iris).

Researches were conducted on the basis of the collection of the Central Botanical Garden of the National Academy of Sciences of Belarus. Observations covered 15 types of irises. In the course of the work, the possibility of their use as decorative perennials in various flower compositions for landscaping settlements has been determined. Species with high adaptation potential, suitable for a wide culture in the republic, have been established.

Presents alternative uses of irises in various areas of the economy: food industry, paint and varnish production, medicine, perfumery, etc.